

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Assertionvm Theologicarvm Sfortiae Pallavicini Sacrae Theologiae Professoris in Collegio Romano Societatis Iesv. Libri Qvinque

De Substantia, & Proprietatibus naturalibus Angelorum

Pallavicino, Sforza

Romæ, 1652

Cap. 7. An omnes Angeli sint necessariò dissimiles entitatiuè, vbi aliqua adduntur circa numericam, vel specificam distinctionem, & circa necessitate[m] dissimilitudinis inter qu[a]elibet entia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38892

datur; in visione beata per modum actus secundi; in gratia per modum actus primi accidentalis; in vnione hypostatica per modū actus primi substantialis.

C A P V T VII.

An omnes Angeli sint necessario dissimiles entitatiuè, ubi aliqua adduntur circa numericam, vel specificam distinctionem, & circa necessitatem dissimilitudinis inter quaelibet entia.

18 **S** Thomas sentit distinctionem numericam haberi ex ordine ad materiam signatam certis accidentibus. Pro cuius euidentiā, scien-

sciendum est; quod ens, *ut sic*
est proprium obiectum intelle-
ctus; vnde circa ipsum non de-
bemus admittere ea prædica-
ta, quæ repugnant modo intel-
ligendi; sicut circa quantitatē,
quæ est obiectum imaginatio-
nis, non debemus admittere
ea, quæ repugnant modo ima-
ginandi; aliter essent malè cō-
stitutæ potentiaē circa propria
obiecta. Intellectus autem non
potest cōcipere multitudinem
indiviualem sine dissimilitu-
dine, per quam ipse vnum in-
diuiduum secernat ab alio, vt
experientia patet, & inductio-
ne; eo quod omne indiuiduum
designetur per aliquid sibi pe-
culiare, puta per *aggregatum*
proprietatum, quod in nullo alio
fit, vt describitur à Porphyrio;
vel

v
a
c
A
tu
si
h
in
p
e
a
c
p
c
m
sp
fo
u
su
sp
fo
m

De Angelis. Cap. VII. 47

vel per hoc quod fiat ab hoc agente, in hoc tempore, & loco, vti motus indiuiduatur per Aristotelem. Ergo talis multitudo indiuiduorum omnino similium non est possibilis. Et hoc videtur sensisse S. Thomas in 2. contra Gent. cap. 44. vbi per hanc ipsam impossibilitatē excludit sententiam Origēis, asserentis Deū ab initio omnia creasse similia. Stante hac impossibilitate, triplex potest excogitari dissimilitudo inter res materiales. Prima est plus quā specifica; quando scilicet duæ formę exigunt materiam diuersæ speciei, vt est coelestis, et sublunaris. Cum enim eadem specie materia possit recipere formas speciei, diuersas; illæ formæ quæ ad eò sunt diuersæ, vt
non

non recipiantur in eadem specie materia, sunt plusquam specificè diuersæ. Secunda differentia in formis est ea, quæ concipi potest in illis absque ordine ad certam materiam, puta inter albedinem, et nigredinem; et hæc est formalis, et specifica. Tertia differentia est, quæ non est conceptibilis in formis, nisi per ordinem ad materiam accidentaliter diuersam, puta affectam tali duratione, vbicatione, et coet. et hæc inter duas formas est merè indiuidualis; nam licet tales formæ exigant in materia diuersa accidentia, non exigunt ea stabiliter, sed solum in sui prima productione. Et per hunc ordinem quem habet quælibet forma indiuidualis ad certam mate.

materiam signatam, commo-
dè explicari potest cur produ-
catur vna potius forma, quam
alia non confugiendo ad me-
rū arbitriū Dei. Porrò pertinet
ad perfectionem diuini opificij
sic esse constitutum, vt Deo at-
temperante suum concursum
rerum exigentijs, & nihil ex suo
mero arbitrio determinante
ordo naturæ conseruetur.

19 Rursus in hac sententia
non est necesse asserere quod
effectus, puta ignis B, contineat
in virtute ignem A, à quo cau-
satur; sicut contingeret, si de-
terminandum sit à Deo, quod
hic potius causet, quam cau-
setur.

20 Ex his patet quod simi-
lis distinctio dari potest inter
animas racionales, vt dicentes

C or.

ordinem ad materiam, & exigentes produci in ea talibus accidētibus signata; nisi Deus dispenset, vt probabiliter accidit sæpè posita eleuatione ad ordinem supernaturalem; quæ dispensatio non est tamen supernaturalis: saltē quoad substantiam. At in Angelis ista dissimilitudo non est secundū ordinem ad materiam, sed tota sistit intra eorum substantiam, & virtutem; & proinde posset aliquo modo vocari formalis, & specifica, sicut vocatur talis à S. Thoma.

21 Confirmatur, quod omnia indiuidua debeant habere entitatiuam dissimilitudinem. Vel enim vtrumque indiuiduū conuenit cum Deo in iisdem planè prædicatis, vel non. Si

ori-

primū nō distinguuntur; nam si
id per quod A, distinguitur à
B, est perfectio, debet esse com-
mune Deo, & A, si imperfe-
ctio, eius carentia debet esse
communis Deo, & B. Vndè cū
omne prædicatum creatum sit
perfectio, vel imperfectio, non
possunt duæ creaturæ distin-
gui, quin vna conueniat cum
Deo in aliqua perfectione, in
qua non conueniat alia. Si hoc
fatearis, & dicas ea duo indi-
uidua non conuenire cū Deo
in iisdem planè prædicatis. Iam
patet quod ea indiuidua sunt
dissimilia in eo prædicato, in
quo habent disparem conue-
nientiam cum Deo; quia si es-
sent in eo similia, essent similia
eidem tertio, hoc est eidem
prædicato diuino; ergo omnes

creaturæ habent aliquam entitativam dissimilitudinem. Confirmatur: nam ad perfectionem opificis spectat, quod in quocunque suo opere appareat nova bonitas, & perfectio. Sed hæc non apparet si illud sit entitativè omnino simile precedentibus. Ergo non est.

22 Obijcies primo, ex duobus similibus fit aliquid pulchrius; & consulitur perpetuitati illius gradus. Ergo spectat ad artificis præstantiam facere posse duo similia. Respondeo, quod omnimoda similitudo non potest importare pulchritudinem, hoc est id, in quo delectatur intellectus, aut sensus; sed solum hæc importatur per aliquam similitudinem dissimilitudini coniunctā; seu un-

for-

formiter difformem, in qua ars
eluceat prout distinguitur à ca-
su. Hoc inductione patet; pla-
cent enim oculo duo similia,
secundum aliquam diuersita-
tem, puta localem, & sic de
coeteris; sed si ponerentur in
eodem planè loco nil delecta-
rent. Ideò natura indidit ho-
mini hoc lumen, quod quæ
habent omnimodam conue-
nientiam non sint duo, sed
vnum. Item non magis confu-
litur perpetuitati illius gradus,
si dentur duo similes in Ange-
lis, quia Angeli sunt incorrup-
tibilis. Vndè quod dentur in
ijs plures similes, nec esset vti-
le, nec pulchritudinem habe-
ret. Idem valet in corporibus;
nam hoc ipso quod hæc exigāt
esse in diuerso tempore, habent

aliquam dissimilitudinem entitativam.

23. Obijcies secundo. Multi beati sunt similes omninò, & pares in gratia, puta Sancti Innocentes, & pueri statim mortui post baptisma. Ergo hæc similitudo non est contra pulchritudinem ordinis. Nego. antecedēs, si enim intimè cōsideretur vix potest accidere, ut duo in eodem instanti metaphisico Coelum ascendant; & sic vnus semper habebit maius gaudium, quam alius, ex memoria suæ diucturnioris beatitudinis; vndè non erunt pares. Quantum spectat ad Innocentes, probabile est, plus gratiæ accepisse eos, qui plus doloris in nece perpessi sunt; qui dolores non fuere æquales metaphy-

physicè. Sed quicquid sit de his, dico quod ipsa gratia, & visio indiuiduantur per ordinē ad hanc animā, & per hūc ordinē habent aliquā diuersitātē, quæ tamen ad augendā, aut minuendā beatitudinē impertinens est; cū non sit formalis, sed solū materialis, vt ostendimus in libello de Deo.

24. Obijcies tertio. Ex vltima ratione videtur ad summum concludi, quod naturaliter cōgruat Deo omnes Angelos producere diuersos, non verò quod ad hoc necessitetur. Respondeo, quod quicquid potest Deus absolutè, potest naturaliter in creatione substātiarum; omnis enim substantia est talis ex suis prædicatis non ex Dei arbitrio. Quod si

C. 4. dicas

dicas fore naturalem produ-
ctionem Angelorum similium,
respicendo ad naturas parti-
culares, at supernaturalem re-
spiciendo ad bonum vniuer-
sale vniuersi. Contra est; quia
hinc sequitur Angelos fore
deterioris conditionis, quam
homines, quoniam, ijs conside-
ratis in statu possibilitatis, non
posset iuxta ordinem, & pul-
chritudinem vniuersi consti-
tuendi, nisi vnus ex ijs in sin-
gulis speciebus produci, & sic
vnusquisque ex ijs compara-
tus cum quolibet homine ha-
beret ferè infinities minorem
probabilitatem ad existendū,
quia ex vna specie Angelica
vnus tantum posset congruè
produci; ex specie verò huma-
na plures in infinitum.

25 Obijcies vltimo, videtur repugnare diuinæ potentiaë, quod loco Angelorum, qui cecidere, non potuerit alios similes substituere; ergo potuit. Nego antecedens; sufficit enim, quod potuerit impedire ne caderent ij, qui cecidere: certè cum non substituerit alios similes, patet quod hoc non requirebatur ad pulchritudinem vniuersi. Vndè quod Deus hoc non potuerit non infert Deum non potuisse aliquid melius, sed potius aliquid deterius. Atqui Deum non posse aliqua à nobis excogitabilia, quæ sint deteriora suis oppositis, non derogat eius potentiaë. Ad sapientiam autem diuinam spectat; quod omnes Angeli possibili sint diuersi, vt sic nihil

C 5 possit

possit facere sine speciali congruitate, & exercitio suæ sapientiæ; si enim disiunctiuè infinita similia creare posset, necessitaretur ad operandum in hac electione quasi temerè, & sine speciali motiuo; quod videretur contra rationem sapientiæ. Ideo Diuus Augustinus sepe ait, in occulto Dei iudicio latere rationem, cur potius hos predestinavit, quam illos; adeoque supponit dari talem rationem. Ergo supponit in indiuiduis aliquam entitatiuam

disimilitudinem,

sine qua talis

ratio esse

non

posset.

CA.